

DET TALTE ORD GÆLDER

Klima-, energi- og bygningsminister Martin Lidegaards tale til Landsplanteavlsrådet 10. januar 2012

I takt med, at befolkningstallet vokser, stiger efterspørgslen på energi og fødevarer.

Det vil uden tvivl få priserne til at stige. Samtidig skal der af hensyn til klimaet holdes bedre hus med de begrænsede fossile brændstoffer og de plantenæringsstoffer, der er basis for fødevarerproduktionen.

Det betyder, at vi ikke bare kan gøre som vi plejer. Og derfor arbejder regeringen også for en grøn omstilling, både i Danmark og internationalt.

Vi starter med en gennemgribende omstilling af hele vores energisystem. Og fordi opgaven er omfattende, går vi også grundigt til værks.

Men heldigvis starter vi ikke helt på bar bund. Nej, regeringens energivision "Vores Energi" bygger grundlæggende på Klimakommissionens anbefalinger og på den tidligere regerings energistrategi.

Det gør den fordi, der her grundlæggende er lagt et stort arbejde og gjort mange kloge tanker, men også fordi vi går efter et bredt forlig.

Men, at det skal være bredt betyder ikke, at vi går efter laveste fællesnævner.

Regeringen har sat barren højt med et ambitiøst klimamål. Allerede i 2020 skal drivhusgasudledningen være reduceret med 40 % sammenlignet med 1990-niveauet.

Hvis dét skal kunne lade sig gøre, skal alle relevante sektorer bidrage. Både energi, transport og landbrug.

Men hvor kommer landbruget så ind i billedet?

Danmark er grundlæggende et landbrugsland, og landbruget er ikke bare en central del af vores kultur, men også væsentlig for vores økonomi.

Det betyder, at en omstilling af vores samfund svarende til en ny industriel revolution nødvendigvis også må omfatte landbruget.

Og landbruget kan bidrage gennem øget produktion af bæredygtig energi, ved at nedsætte udledningen af drivhusgasser og ved at forbedre både natur og miljø.

Med andre ord: landbruget er både en del af udfordringen og en del af løsningen.

Hvad er så landbrugets fremtidige rolle?

Først og fremmest er det at producere sunde og sikre kvalitetsfødevarer. Det er dansk landbrug allerede i dag rigtig gode til.

Men vi har også brug for, at landbruget leverer vedvarende energi, og bidrager til at udviklingen af ny grøn teknologi.

Man kan sige, at vi på den måde slår to fluer med ét smæk:
Landbruget får nye indtjeningsmuligheder og Danmark kommer lettere over klima-målstregen.

1. Lad mig allerførst starte med landbrugets vigtige rolle som energileverandør.

Bioenergi udgør i dag hovedparten af Danmarks produktion af vedvarende energi. Derfor er biogas og bæredygtig biomasse til energiproduktion helt centralt for, hvordan vi skruer det fremtidige energisystem sammen.

Som I ved er brugen af biomasse omstridt. Og biomasse er da heller ikke bare biomasse.

Nej, det vi har brug for er bæredygtig biomasse, der ikke er i konflikt med fødevareproduktionen og som kan bidrage til at mindske vores afhængighed af importerede energiresourcer.

Og derfor er det centrale for mig, at biomasse er frembragt på en måde, så man ikke fortrænger produktionen af korn eller majs, der kan mætte mange munde, eller at man er nødt til at fælde regnskov, og dermed putte tungere lodder på CO₂-regnskabet.

Men netop fordi, der både er ting, der taler for og ting, der taler imod biomasse planlægger regeringen nu en analyse af dansk bioenergi med fokus på at udnytte biomasse effektivt og sikre miljømæssig bæredygtighed.

Og så er det klart, at skal vi virkeliggøre omstillingen til fossil uafhængighed, så er vi nødt til at se på, hvilke teknologier, der har størst potentiale for at dække Danmarks energiforbrug. Og naturligvis også, hvordan de forskellige teknologier kan supplere hinanden.

Og her er det så biogassen kommer ridende ind i billedet. Biogas kan ligesom biomasse fungere som supplement for den stigende mængde vindkraft, og de vil derfor være centrale energiformer i fremtidens energisystem. Det har Klimakommissionen jo også anbefalet.

Nu er der sikkert alligevel mindst én af jer, der vil sige, at vi giver for lidt i støtte til biogas, og at vi derfor bør give mere.

Her kan jeg klart understrege, at vi allerede giver mere til biogas end til andre former for vedvarende energi. Og med Vores Energi foreslår vi desuden at indføre et ekstra tilskud på 22,5 kr./GJ til biogas produceret på basis af gylle. Og det på trods af, at det kun er godt tre år siden, at støtten blev øget betragteligt.

For det *skal* være attraktivt at investere i biogas, ligesom det i det hele taget skal være attraktivt at investere i grøn energi.

Biogas kan ikke alene løse den udfordring, som omstillingen mod fossil uafhængighed er. Det er der *ingen* vedvarende energi-kilder, der kan. Men som regulerbar energiform vil biogas fortsat spille en vigtig rolle i fremtidens energisystem.

For det andet kan landbruget være med til at udvikle grøn teknologi, der i forvejen udgør en central styrkeposition for dansk erhverv.

For man skal jo huske på, at der er et særdeles stort erhvervspotentiale i vedvarende energi. Herhjemme udgør grøn teknologi allerede 10 % af den danske vareeksport. Og markedet er et af de hastigst voksende på globalt plan.

Derfor skal omstillingen også opfattes som en forsikring, mod stigende energipriser, der udhuler vores økonomi.

Vi må nemlig ikke glemme, at den grønne omstilling ikke kun giver landbruget nye *udfordringer*. Den åbner også for helt nye *muligheder*.

Omvendt, og her kommer vi til mit tredje punkt om landbrugets fremtidige rolle, så forventer vi altså også, at landbruget bidrager til at reducere udledningen af drivhusgasser. Ellers når vi ganske enkelt ikke vores klimamål.

Af den grund har vi også nedsat en Natur- og Landbrugskommission, der skal se på, hvordan vi bedst udnytter de muligheder og udfordringer, vi står overfor i fremtiden.

Kommissionen skal bl.a. føde ind til en klimaplan, der skal lægge linjerne for, hvordan vi konkret når målstrægen for vores klimaambitioner.

Natur- og landbrugskommissionens arbejde skal lede til en afbalanceret landbrugspolitik, hvor der både tages hensyn til de økonomiske og strukturelle udfordringer og på klima og miljø-hensyn.

Nu ved jeg, at mange er bekymrede for, om energiudspillet sender en kæmperegning til landbruget.

Lad mig her understrege:
omstillingen bliver ikke gratis, men regeringen er overbevist om, at gevinsterne ved omstillingen langt overstiger udgifterne. Det gælder også for landbruget!

Den grønne omstilling åbner muligheden for, at dansk landbrug tager handsken op, spiller en nøglerolle i en fremtid baseret på 100 % vedvarende energi. Og tjener penge på det.

Det vil uden tvivl gavne vores eksport, vores beskæftigelse og samfundsøkonomien.

Nu glæder jeg mig til at tage et par verbale runder i ringen sammen med jer og høre jeres bud på, hvordan vi sikrer væksten i dansk økonomi, uden at sætte klimaet og miljøet over styr.

Tak!